

کنترل دمکراتیک ارتش [نظامی]

در اروپای بعد از کمونیست^۱

گروه ترجمه معاونت پژوهش و تولید علم

□ مقدمه

فروپاشی کمونیسم در اروپای مرکزی و شرقی موجب پیدایش یکسری چالش های اصلاح طلبانه اقتصادی و سیاسی گردید.

آنچه در میان این چالش ها حائز اهمیت بود، اصلاحات نیروهای مسلح عصر کمونیسم بود.

کشورهای اروپای شرقی و مرکزی با چالش های پیچیده ای جهت کنترل دمکراتیک نیروهای مسلح خود، تدوین ساختارهای جدید برای مدیریت سیاست دفاعی، کاهش و تجدید ساختار ارتش های خویش و ایجاد الگوهای جدید برای همکاری های بین المللی نظامی مواجه گردیده اند.

در این ارتباط، دولت انگلیس به همراه شرکای اتحادیه اروپا و "ناتو" قویاً از کشورهای اروپای شرقی و مرکزی جهت حل این چالش ها حمایت نمود.

در این کتاب، نحوه تحول و دگرگونی روابط نظامی- غیرنظامی در کشورهای اروپای شرقی و مرکزی پس از کمونیست مورد بررسی قرار گرفته و الگوهای مربوط به روابط نظامی- غیرنظامی در منطقه و سیاستی که با این الگوها در تضاد می باشد

^۱. DEMOCRATIC CONTROL OF THE MILITARY IN POST COMMUNIST EUROPE

نویسندگان: آندرو کوتی، تی موتی ادموندز و آنتونی فورستر، ناشر: PALGRAVE

MACMILLAN، سال نشر: ۲۰۰۲، تعداد صفحه: ۲۷۳ صفحه، آمریکا.

و نیز اقداماتی که جهت درک بیشتر ماهیت متغییر روابط نظامی- غیرنظامی در جهان معاصر صورت می گیرد مورد بحث قرار می گیرد.

در کتاب مورد نظر، یک تحلیل مقایسه ای از تجارب کشورهای اروپای پس از کمونیست با هدف کنترل دمکراتیک نیروهای مسلح صورت می پذیرد. مقالات این کتاب ابتدا در مارس ۲۰۰۰ و در جریان کنفرانس موسوم به «کنترل دمکراتیک نیروهای مسلح در اروپای مرکزی و شرقی: روابط نظامی- غیرنظامی و برنامه ریزی دفاعی در عصر جدید» که در «کی اف» برگزار شد، ارائه گردیدند. کنفرانس یاد شده توسط مدیریت اروپای مرکزی و شرقی وزارت دفاع انگلیس برگزار گردیده بود.

کتاب «کنترل دمکراتیک در اروپای پس از کمونیست» مشتمل بر پنج بخش و چهارده فصل به شرح زیر می باشد:

فصل اول: چالش کنترل دمکراتیک نیروهای مسلح در اروپای پس از کمونیسم

بخش اول: اروپای مرکزی

فصل دوم: کنترل دمکراتیک نیروهای مسلح در کشور لهستان پس از کمونیست: تاثیر متقابل تاریخ، اصلاح بنیادی و جامعه سیاسی

فصل سوم: کنترل دمکراتیک نیروهای مسلح در جمهوری چک: یک حرکت انزوای اجتماعی.

فصل چهارم: روابط نظامی- غیرنظامی در مجارستان: یک معامله عادی.

بخش دوم: کشورهای بالتیک

فصل پنجم: کنترل دمکراتیک نیروهای مسلح در لتونی.

فصل ششم: چالش های روابط نظامی- غیرنظامی و کنترل دمکراتیک نیروهای مسلح: موضوع لیتوانی.

بخش سوم

فصل هفتم: طراحی دفاعی در دمکراسی های نوظهور: موضوع رومانی.

فصل هشتم: ماهیت متغییر روابط نظامی- غیرنظامی در بلغارستان پس از استبداد.

فصل نهم: کنترل دمکراتیک نیروهای مسلح در اسلوانی.

فصل دهم: چیزی شبیه به اردک های مست در حالت گیجی: کنترل دمکراتیک نیروهای مسلح در کرواسی.

فصل یازدهم: استثناء اروپا: روابط نظامی - غیرنظامی در جمهوری فدرال یوگسلاوی (صربستان و مونته نگرو).

بخش چهارم: اتحاد شوروی سابق

فصل دوازدهم: تکامل روابط نظامی - غیرنظامی در روسیه.

فصل سیزدهم: ایجاد روابط نظامی - غیرنظامی در اوکراین پس از اتحاد شوروی.

بخش پنجم: نتیجه گیری

فصل چهاردهم: نیروها، سیاست و دفاع در اروپای پس از کمونیست.

□ نظریه مترجم:

کتاب «کنترل دمکراتیک ارتش در اروپای بعد از کمونیست» اشاره به روند تغییراتی دارد که در ارتش های برخی کشورهای بلوک شرق سابق پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی (سابق) پدید آمده است.

کتاب مورد نظر در واقع نوعی تبلیغ ساختار نظامی کشورهای اروپای غربی و ناکارآمدی ساختار نظامی اروپای شرقی می باشد.

مطالب این کتاب به نحوی سازماندهی شده اند که بروز اصلاحات در ارتش های کشورهای بلوک شرق سابق را اجتناب ناپذیر دانسته و گرایش به سمت ساختار غربی را از نشانه های رشد و توسعه ارتش های قید شده عنوان نموده است.

اما نویسندگان این کتاب هیچ اشاره ای به انگیزه های این اصلاحات که عموماً از ناحیه کشورهای عضو پیمان «ناتو» نشأت گرفته نکرده اند. طبیعی است که روی آوردن ارتش های اروپای شرقی به سبک ساختارهای غربی باعث وابستگی های ارتش های یاد شده خواهد شد و هدف اصلی امریکا و کشورهای غرب از ترویج به اصطلاح «اصلاحات» در ارتش های بلوک شرق، گسترش دامنه نفوذ «ناتو» و امریکا در کشورهای مزبور است که امروزه نشانه های بارز آن را در موضوع استقرار سامانه سپر دفاع موشکی امریکا در کشورهایی چک و لهستان شاهد هستیم.

در مجموع می توان چنین استنباط کرد که استفاده از لفظ دمکراسی برای نیروهای مسلح کشورهای اروپای شرقی یعنی وارد شدن این ارتش ها به پیمان های

امنیتی غرب و در واقع به معنای تقویت و گسترش بیش از پیش «ناتو» و امریکا از بعد نظامی است.

ژوئیه‌شگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی